

ΣΕΡΒΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Το ΝΤΖΟΥΡΑ ΓΙΑΚΣΙΤΣ

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

Ο Πέταρ Γιόβιτς ήταν ένας καλλιπαράς δημοσιογράφος. Δεν λοιδόριαζε κανένα. Ούτε ύπουλους, ούτε βουλευτές, ούτε τον περίφημο άκμα Βλάταν Γεώργεβιτς, τον Έλληνοϊουτίσορον (Έλληνόβλαχο) που θαρραλλέυε τόσο χρόνια το Κράτος μας ως Πρωθυπουργός. Αν και του έκανε μια μεγάλη πολεμική με τα άρθρα του, τόσο μαεστρία είχε, που δεν έγγώρισε ποτέ τη φολακιά.

Έπειτα όμως από τη μάχη της Σλιβνίτσις (Σερβοβουλγαρικός πόλεμος) ο Γιόβιτς τα έβαλε με το βασιλέα το Μιλάνο. Σάν καλός δε δημοσιογράφος που ήταν, είχε πει ότι το μόνο που σκοτώνει ήταν η ήρωιά.

Ακόμη ο Γιόβιτς είχε πει και το εξής :

Ότι άλλο είχε ένας ιδιώτης ή πολιτευτής κι' άλλο ένας βασιλιάς.

Για να χροπήσει το πρόσωπο του βασιλέως πρέπει να λάβει κανείς προκαταβολικώς τα μέτρα του και να προετοιμάσει και το έδαφος.

Έτσι συνέβη τότε το εξής πρωτόκοστο, στα χρονικά της δημοσιογραφίας :

Η «Δνέβνικ», η εφημερίδα που διηύθυνε ο Πέταρ Γιόβιτς, άρχισε να δημοσιεύει άρθρα, έναντιον αυτού του... Πέταρ Γιόβιτς. Στην άρχη ο κόσμος νόμισε ότι ο Πέταρ Γιόβιτς, έπαυσε να εργάζεται εκεί. Αλλά όλοι τον βλέπαν να πηγαίνει ταξικά και να εργάζεται οτις «Δνέβνικ» τα γραφεία.

Μερικοί θέλησαν να πουν, ότι ο ίδιος γράφει τα άρθρα εκείνα, κατά του εαυτού του. Αλλά τα άρθρα εκείνα είχαν τόσο δριμύτητα κατά του Πέταρ Γιόβιτς, που κανείς ποτέ, δεν θέλησε να το πιστέψει.

Το μοιχίο αυτό άπασχόλησε την κοινή γνώμη του Βελιγραδιου.

Ένας συντάκτης της «Πολιτικής» για να ανακαλύψει τι συμβαίνει πήγε στην «Δνέβνικ» να πάρη συνέντευξη με τον Πέταρ.

Θα κάμω μίνυσιον έναντιον ε-κείνου που γράφει τα άρθρα αυτά έναντιον μου. Αδίκη την εζηγοι μπο-ρεϊτε να δώσετε σούς; αναγνώστας σας, ειπεν ο Πέταρ.

Και ποιός εινε αυτός, έπι τέ-λους που τώ γράφει; Σας ύπόσο-μαι ότι η «Πολιτική» θα σας ένοιχ-ση. Η κοινή γνώμη εινε με το μέ-ρος σας, τού ειπε.

Εϊς την ερώτησί σας, θ' άπαν-τήση μόνον το δικαστήριο, άπάντη-σεν ο Πέταρ.

Δεν θέλετε να πητε τ' όνομά του; Σας ειπα ότι τώ ζήτημα α-τό εινε της άρμοδιότητος του Δικα-στηριου.

Ο συντάκτης έφυγε δυσαρεση-μένος και έγραφε ένα μεγάλο άρ-θρο στην «Πολιτική» ότι κάποιος που θέλει να πάρη τη θεία του Πέταρ στην εφημερίδα του, τού έστισε τον πόλεμο αυτό. Επρόσθετε δε ότι ο Πέταρ ήταν μια δύναμις για τη «Δνέβνικ» και η άπαχόρησι του από εκεί θα έβλαπτε το φύλλο. Φαίνεται όμως, έλεγε, ότι και ο Πέταρ Γιόβιτς, έχει τούς φίλους του εκεί και έτσι μένει άκόμα, κρατημένος με τα δόντια. Επρόσθετε δε ότι η ύπόθεσις αυτή θα λυθή από τώ δικαστήριο, από τη φρόνησι του όποιου, περιμένει ικανοποίησι ο προσβληθείς τίμιος και πατριώτης δημοσιογράφος.

Τώ άρθρο αυτό έκαμε καταπληκτική εντύπωσι. Ο κόσμος άρχισε να διαμαρτύρηται και να επιτίθεται κατά της δικαιοσύ-νης, που άφινε την τιμή ενός ανθρώπου να διασφύεται έτσι. Και τί άνθρωπον! Δημοσιογράφου, που όλη η ζωή του ήταν γεμάτη από άνθρωπιτικές πράξεις και πατριωτικές. Ως που μια ήμε-ρα διεδόθη ότι ο Πέταρ Γιόβιτς υπέβαλε μίνυσιον «έπι εξουβρίσει κατά του... εαυτού του!

Την ειδοσι αυτή ο εφημεριτής την συνώδευσαν και με ένα άρθρο που έλεγεν ότι ο Πέταρ άρχισε να δίνη σημεία άνισορ-ροπίας και ότι πρέπει να κλειστή σε κινένα άσυλον.

Η έκδοχή αυτή της άνισορροπίας έκαμε όλους να τώ πιστέ-ψουνε.

Εν τώ μεταξύ ο άνακριτής του πρώτου τμήματος Βελιγρα-διου, εκάλεσε τον Γιόβιτς στο τηλεφωνο για να τον ζετιάση.

Άρχισε να τώ διαβάξη :

«Μίνυσιον του Πέταρ Γιόβιτς κατά του Πέταρ Γιόβιτς» κλπ. Απλαδή, τού ειπε, σεις και ο αντίπαλός σας έχετε τώ ίδιον όνομα, τώ ίδιον επώνυμον, τώ ίδιον άγγελα, τώ ίδιον ό-νομα πατρός και μητρός και επιτέλους και την ίδια κατοικία; Μήπως, άραγε, έχετε και την ίδια ηλικία;

Ναι, κβριε άνακριτά, γεσσαρόκοντα γεσσάρων ετών.

— Σας ζητώ συγγώνη, αλλά κατά τις πληροφορίες της άστονοιας, μέσα στο Βελιγράδι δεν υπάρχει παρά ένα μόνον άτομο, που να έχη τώ όνοματεπώνυμο και τα χαρακτηριστικά του Πέταρ Γιόβιτς και αυτό τώ άτομο εινε σεις. Τότε τί να κάνουμε για να συλλάβουμε τον υπνωμένο;

— Να συλλάβετε εκείνον εις τον όποιον ταιριάζουν αυτά τα χαρακτηριστικά.

— Απλαδή εσας. Φίλε μου, κατά τώ νόμο κανείς δεν δύναται να μνήσση τον εαυτό του. Εκτός όμως αυτού, έπειδή τώ παρελθόν σας εινε λευκό, έπειδή έχετε προσφέρει υπηρεσίες εις τον τόπο, άποφασίσαμε με τον κ. Εισαγγελέα να διαγρά-ψουμε από τώ βιβλίο μας τή μνήνισι σας και να σκεπασουμε τώ άστεϊο σας, για τώ όποιο μπορούσατε να καταδιωχθήτε.

— Σας παρακαλώ, κβριε Άνακριτά, να κάμετε τώ καθήκον σας.

— Και εγώ πάλι, Γκοσποδίν Πέταρ Γιόβιτς, οας παρακαλώ να παύσετε να εκθέτετε την σοβαρότητα του δικαστηριου με τ' άστεϊα σας.

Ο τηλεφωνικός διάλογος αυτός μεταξύ Γιόβιτς και άνακριτού, άγνωστον πώς διεδόθη και ήμερες δλόκληρες ή εφημεριδες των σχολιάσαν. Άλλοι έλεγαν ότι ο Γιόβιτς ετρελλάθη και άλλοι ότι τώ κάνει για ρεκλάμα. Ο Εισαγγελεύς αναγκάστηκε να κάμη άνακοινώσεις οτις εφημεριδες :

Ο Πέταρ Γιόβιτς έχει προσφέρει, ειπεν, πολλές υπηρεσίες στην πατρίδα. Η Δικαιοσύνη κακουργεί κατά της χώρας, όταν στυγματίζει άσφουσα εις τας φυλακάς διανομιμένους και λογίους της δυ-νάμεως του Γιόβιτς. Όταν οτι καλον έχη μια κοινωνία προστιθή από την Δικαιοσύ-νη, τότε τί θα μείνη στον τόπο; Η Δι-καιοσύνη της Σερβίας δεν εινε μοχθηρά, ούτε μικρά, ούτε μικρονοση για να ζητή να ταπεινώση κορυφάς. Η Δικαιοσύνη της Σε-ρβίας έχει πατριωτικήν και άνθρωπιστικήν άποστολήν και εινε Δικαιοσύνη οδίας και όχι Δικαιοσύνη τύπου. Με τας ίδιες μά-λιστα αυτές συνειδήσεις και η Α. Ε. ο κ. Πρωθυπουργός και ο Γιόβιτς δά μείνη έντε-λως ακαταδίωκτος και άν άκμήν κατηγορεί-το διά βαρύτερον ποινικόν παράπτωμα.

Υστερα άπ τώ άνακοινωθέν αυτό του Εισαγγελέως έπαυσε ή φασαρία του τόπου, όταν νέο πραξικόπημα του Γιόβιτς, έφερε νέα ταραχή. Ε-δμπυτιευσεν οτι «Δνέβνικ» σφοδρό άρθρο κατά του Βασιλέως Μιλάνου της Σερβίας. Τώ άρθρο ήταν τόσο ύβριστικό και δυνατό, που όλοι περί-μεναν την σύλληψιν όλου του προ-σωπικού της «Δνέβνικ». Άπεναν-τίας όμως... Κανείς δεν ένοχλή-θηκε. Κατασχεθήκαν μόνιν τα φύλ-λα της εφημεριδος και ή εφημερί-δες του Βελιγραδιου ή κυβερνητικές έγραψαν ότι η τρέλλα του Γιόβιτς τον έσπρωξε να θέλη, με κάθε μέ-σον να πάρη φολακιά.

Η άρθρογραφία όμως εξακολουθούσε φοβερή, ή άστονομία, περιόριζαν να κατασχη μοναχά τα φύλλα, ο λαός έμειναι πράγματα και σκάνδαλα, όπου δεν είχεν, φωνές και διμαρ-τυρίες άκούγονταν κατά τώ ηγεμόνος. Για να σκεπασί τα πράγ-ματα ο συμπολιτευόμενος τύπος έγραρε ότι ο Γιόβιτς ήκανε τρελλάς.

Τέλος βγήκε και έπίσημο άνακοινωθέν, που ριστοποιούσε την παραφροσίνη του δημοσιογράφου.

Ως τρελλάς ο Γιόβιτς ήταν ελεύθερος να γράφη ότι ήθελε.

Από τώ άρθρο τού, τώ κόσμος οτι Σερβία βράζει.

... Οι Σέρβι τραγουδών αντιβασιλικά τραγούδια... Φι-σαρίες γίνονται στο Βελιγράδι. Ο θρόνος του Μιλάνου τρίζει.

Ο Γιόβιτς πίσω από τώ ριστοποιητικό της τρέλλας του, κα-νέναν δεν φοβάται.

Κάνει και αντιβιολικά συλλαλητήρια στο Τοποινιέρο.

Τρελλαθήτε όλοι, λέει, άν θέλετε να γλυτώση ή Σερβία.

Ότι δεν μπόρουν όδο εκατομμύρια φρόνιτοι να κάμουν, τώ πέτυχεν ένας τρελλάς!... Εγώ!

Ειμαι με όλους τούς τύπους τών νόμων «ελεύθερος επανα-σίδτης», γιατί ειμαι «έπίσημος» τρελλάς...

Πέρασεν λίγος καιρός και λίγα χρόνια. Ο Πέταρ Γιόβιτς, φρόνιμος πλέον άνθρωπος και ήσυχος πολιτης, γεύεται με τούς φίλους και τούς δικούς του τής ελευθερίας τα καλά, ένψ δ δυ-νατός Μιλάνος χάθηκε πέρα από τώ Δούναβι και σήμερα οτιε τον τάφο του γνωρίζουν... Νέοι άρχοντες και βασιλείς διοικούν την Σερβία.

Μετφρ. Ντάλλιου

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ εις καλήν τιμήν τόμοι τών Γαλλικών περιοδικών «Nouvelle Revue Francaise», «Les écrits Nouveaux» «Mercure de France» και «Mille Nouvelles Nouvelles» και όποιωνδήποτε έλλ-λων ξένων και έλληνικών περιοδικών. Πληροφορία στα Γραφεία μας.

Τον εκάλεσε στο τηλέφωνο.